

**COLONICAL
TRANSFORMATION
IN
SRI LANKA
(Part II)**

ආර්ථික හා සමාජ පරිවර්තන

යටත් විෂේෂ රාජ්‍ය ලංකාවේ හඳුන්වා දුන් ප්‍රතිපත්තින්ගේ බලපෑම දෙයාකාර වේ. එනම්

- I. අපේක්ෂිත ප්‍රතිච්‍රිත ප්‍රතිච්‍රිත
- II. අනාපේක්ෂිත ප්‍රතිච්‍රිත, මේවා සාධනීය වීමට හෝ නොවීමට හෝ ඉඩ ඇත.

ආර්ථික හා සමාජ පරිවර්තනය තුළ දෙකක් යටතේ සිදු විය.

- I. යටත් විෂේෂ දිනවාදයේ ආරම්භය සහ ව්‍යාප්තිය.
- II. යටත් විෂේෂ සමාජ පරිවර්තනය.

ආර්ථික තුළයේ සිදු වූ වෙනස්කම්වල පදනම ලෙස ලංකාවේ යටත් විෂේෂ දිනවාදී ආර්ථිකයක් සම්බන්ධ වීම පෙන්වා දිය හැකිය. යටත් විෂේෂ කාරක රාජ්‍ය යටත් විෂේෂය තමන් යටතට නතුකර ගැනීමෙන් බලාපොරොත්තු වන්නේ මවුරටේ කර්මාන්තයට අවශ්‍ය කරන අමුදව්‍ය හා පරිබෝජනය සඳහා අවශ්‍ය කරන ද්විතීයක කෘෂිකාර්මික ද්‍රව්‍ය සම්පාදකයකු ලෙස තබා ගැනීම හා මවු රාජ්‍යයේ කාර්මික ව්‍යවසායකයන් සඳහා වෙළුදුපළක් ලෙස තබා ගැනීමයි.

මේ ක්‍රියාවලිය සඳහා විවහන ගුම වෙළෙඳපොලක් හා ඉඩම් වෙළෙඳපොලක් ඇති කිරීම සඳහා රාජකාරී ක්‍රමය අහෝසි කිරීමත් මූඩුබෑම් හා කිරීටයේ ඉඩම් වැනි ආදාළාපනත් හරහා පළමුව කෝපි දෙවනුව තේ, රඛර්, පොල් වැනි වාණිජ බෝග සඳහා ඉඩම් වෙළෙඳපොලක් රාජ්‍යයේ මැදිහත් වීමෙන් ඇති කිරීමත් පෙන්වා දිය හැකිය.

මේ අනුව ලංකාව ප්‍රාථමික කෘෂිකාර්මික ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදකයකු ලෙස ලෝක ධනවාදී ආර්ථික ක්‍රමය සමඟ සම්බන්ධ වේ. රජයේ අවධානය යොමු වන්නේ වාණිජ වතු වගාවන් සඳහා අවශ්‍ය කරන යටිතල පහසුකම් වැඩි දියුණු කිරීම (ලඳාන, මහාමාර්ග, දුම්රිය) හා අදාළ විද්‍යාත්මක ප්‍රේයෝගනා කිරීම කෙරෙනි පමණි.

වෙළෙඳපොලෙහි විකිණීම සඳහා කෙරෙන මහා පරීමාණ වාණිජ කෘෂි ආර්ථිකයකින් සමන්වීත වෙළෙඳපොලක් බිජි විය.

යටත් විෂේෂ ප්‍රතිපත්තිය මගින් අරමුණු තොකළ සාධීය ප්‍රතිඵල ද තිබේ. ඒවා නම් පළමුව අරක්කු රේන්දය මිලට ගත් හා පසු ව වතු කමිකරුවන්ට හා ව්‍යවසායකයන්ට අවශ්‍ය මූලික සේවාවන් සැපයු (කරත්තකරුවන් ලෙස, කුඩා කඩහිමියන් ලෙස) යම් ප්‍රාග්ධන සමුච්චිතකරණයක් අත් කරගත් දේශීය ධනපති පන්තියක සම්බවය ය.

ඉහත ක් සේවාවල නියුත්ත වුවෝ සාම්ප්‍රදායික සිංහල ජ්‍යෙ සමාජයේ අධිපති තොවන කුලවලට ඇයත් තැනැත්තේ ය. ඒ මගින් සමාජ කණ්ඩායම්වල උඩුකුරු සමාජ සව්‍යලතාවක් ඇති විය. එය ශ්‍රී ලංකාවේ සමානාත්මවාදී සමාජ සාර්ධීම පෙරමුණු කරගත් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජයක් බෙහි වීමට අවශ්‍ය කරන පසුබිම කරා මෙහෙයවීමක් විය.

එසේ ධනය උපයාගත් තැනැත්තේ ඉහළ සමාජ තත්ත්වානීලාජයෙන් සමාජ සේවා ආග්‍රීත කටයුතුවල යෙදුම්න් අධ්‍යාපන, සංස්කෘතික සහ සමාජ තැලයේ අනිවර්ධනය සඳහා ක්‍රියා කළහ.

සමාජයේ පරිවර්තනයක් ලෙස රාජකාරී ක්‍රමය අනෝසි කිරීම, නිදහස් ගුම වෙළෙඳපොලක් ඇති කිරීම, කණ්ඩායම් වාදය වෙනුවට පුද්ගල වාදය රෝගන තෙතික සම්බන්ධතා (වැදගත් මිනුම් දණ්ඩක් ලෙස) ඉදිරියට පැමිණීම, ඉංග්‍රීසි අධ්‍යාපනය යන මේවා සමාජ සංස්කෘතික තලවල සැලකිය යුතු ප්‍රතිසංස්කරණ බිජ වීමට පාදක විය.

මේ වෙනස්කම් මගින් නව සමාජ පන්ති ක්‍රමයක් නිර්මාණය විය. ලංකාවේ ධනපති සමාජ පන්තියක් බිජ වන්නේ කේල්ඛක්-කැමරන් යෝජනා කළ දනේශ්වර ආර්ථික ප්‍රතිපන්තිවල ප්‍රතිච්ලියක් වශයෙනි.

ඉංග්‍රීසි අධ්‍යාපනය සහ යටත් විෂේෂ යුගයේ හඳුන්වා දැන් අනෙකුත් සමාජ සංස්කෘතික ප්‍රතිසංස්කරණ සමග අතිනත ගෙන තවදුරටත් පැවති වැඩිවසම් ක්‍රමය වෙනුවට නූතන සමාජ ක්‍රමයකට පදනම වැරීම සිදුවිය.

එහි ප්‍රතිච්ලියක් වශයෙන් එක් අතකින් නූතන සිවිල් සමාජය බිජ වූ අතර යටත් විෂේෂවාදී ප්‍රතිසංස්කරණවලින් හෝ සංඝ්‍ර ව ම බවහිර අධ්‍යාපනය වැනි ප්‍රතිසංස්කරණවලින් හෝ ප්‍රතිලාභ නො ලැබූ දේශීය අධ්‍යාපනයට සීමා වූ පන්තියක් ද බිජ විය.

බටහිර සමාජ ක්‍රමය මගින් ඉල්ලා සිටියේ බටහිර සමාජ පන්නයට බර වූ එහි දේශපාලන සාර්ධීම අනුගමනය කරන තැනැත්තේ ය. මෙයට පහසුවෙන් හැඩ ගැසුණෝ ඉංග්‍රීසි අධ්‍යාපනය ලැබූ ප්‍රමාණාවන් ධනයක් උපයාගත් කන්ඩායම් පමණි. දේශීය අධ්‍යාපනය ලැබූ ඇයට එසේ හැඩ ගැසීමට නොහැකි විය.

මවුනු ආච්‍රීතා කල්පික රජාවන් අනුගමනය කරමින් නව ආරයක සිවිල් සමාජයක් ගොඩනගා ගත්ත. එය හඳුන්විය හැක්කේ මූලකාන්තික සිවිල් සමාජය (Prototype of a Civil Society) යනුවෙති. එහි ලක්ෂණය වන්නේ ප්‍රදේශීයවාදය, ජනවර්ගය, ආගම වැනි දැක්වා පැනම් කොටගත් සමාජ සංවිධාන බිජි වීම ය.

ClassWork.LK